

Vergaderjaar 2024–2025

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 3301

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ASIEL EN MIGRATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 oktober 2024

Tijdens het wetgevingsoverleg asiel en migratie van 29 januari 2024 heeft mijn ambtsvoorganger uw Kamer toegezegd¹ u structureel te informeren over wijzigingen die worden doorgevoerd in het asielbeleid van de ons omringende landen. Op 26 juni 2024² informeerde mijn ambtsvoorganger u over de wijze waarop is besloten invulling te geven aan deze toezegging, alsook over de planning van de periodieke rapportages, die u elk kwartaal zullen worden gestuurd.

De rapportage baseert zich op de belangrijkste wijzigingen in het asielbeleid van een aantal relevante EU-lidstaten: Oostenrijk, België, Frankrijk, Duitsland en Zweden. De (openbare) informatiebronnen voor de rapportage bestaan in de basis uit de periodieke nieuwsbrief van het Europees Migratienetwerk (EMN) en informatie uit het informatie- en documentatiesysteem (IDS) van het Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA).

In de bijlage vindt u de eerste periodieke rapportage over de periode van april tot en met juni dit jaar. In verband met het zomerreces is deze rapportage bij uitzondering aangevuld met enkele recentere ontwikkelingen. Ten overvloede meld ik u dat in de periode waarover in deze brief gerapporteerd wordt, ook de Europese wetgeving van het Asiel- en Migratiepact is aangenomen. Voor alle lidstaten geldt dat zij op dit moment bezig zijn met de voorbereidingen voor het moment waarop deze wetgeving van toepassing wordt (juni 2026). Deze voorbereidingen zijn niet in dit overzicht opgenomen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Minister van Asiel en Migratie,
M.H.M. Faber-van de Klashorst

¹ TZ202401-042

² Kamerstukken II 2023/24, 19 637, nr. 3263

Land	Ontwikkeling
Oostenrijk	<i>Wijzigingen gezinshereniging asielgerechtigden</i> Op 5 mei 2024 kondigde de Oostenrijkse bondskanselier zijn voornemen aan om gezinshereniging met asielgerechtigden in Oostenrijk aan te scherpen door middel van strengere controles, waarbij DNA-tests en intensiever opgeleide documentcontroleurs worden ingezet om verwantschap aan te tonen. Bronnen: Diverse nieuwsartikelen van: • DerStandard, 5 mei 2024. • OTS, 13 juni 2024. • ORF, 13 juni 2024. <i>Pilotproject betaalpas asielzoekers</i> In Opper-Oostenrijk zijn de eerste <i>Sachleistungskarten</i> uitgegeven aan 250 asielzoekers in de regio Steyr als onderdeel van een pilotproject. Het gaat om een betaalpas waar tweemaandelijks voedselgeld op gestort wordt ter voorkoming van misbruik van de voorzieningen. Vanaf de herfstperiode zullen ook asielzoekers in particuliere accommodaties deze kaarten ontvangen, met het oog op een nationale uitrol. Bron: DerStandard, https://www.derstandard.at/story/3000000228508/asyl-erste-sachleistungskarten-in-ober246sterreich-verteilt. <i>Hogere kostenvergoedingen voor de zorg voor kwetsbare vluchtelingen</i> Op 10 juli 2024 werd bekend gemaakt dat hogere kostenvergoedingen met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2024 worden verleend voor de zorg van bijzonder kwetsbare vluchtelingen zoals alleenstaande minderjarigen of hulpbehoevende en bescherming behoevende personen. Bron: Parlament Österreich, https://www.parlament.gv.at/aktuelles/pk/jahr_2024/pk0821. <i>Reorganisatie van juridische bijstand voor asielzoekers</i> Op 10 juli 2024 keurde het parlement een wetswijziging goed (voorgesteld door de Groenen en de Oostenrijkse Volkspartij) waarmee de door het Constitutioneel Hof (VfGH) geëiste onafhankelijkheid en instructievrijheid van de rechtsadviseurs van het Federaal Agentschap voor Asielzoekers (BBU) gewaarborgd wordt. Bronnen: • Parlament Österreich, https://www.parlament.gv.at/aktuelles/pk/jahr_2024/pk0821. • OTS, https://www.ots.at/presseaussendung/OTS_20240704_OTS0004/nationalrat-neuaufstellung-der-rechtsberatung-von-asylwerberinnen-kommt.
België	<i>Nieuwe lijst veilige landen van herkomst</i> Op 27 mei 2024 heeft België de nieuwe lijst van veilige landen van herkomst gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Moldavië is aan deze lijst toegevoegd. Naast Moldavië, worden de volgende landen beschouwd als veilige landen van herkomst: Albanië, Bosnië en Herzegovina, de Republiek Noord-Macedonië, Kosovo, Montenegro, Servië, en India. Voor burgers van deze landen geldt het vermoeden dat internationale bescherming niet nodig is. Bron: European Migration Network Belgium, The updated list of safe countries of origin is published in Belgium's Official Journal I EMN (emnbelgium.be). <i>Wet proactief terugkeerbeleid aangenomen</i> Op 2 mei 2024 is er een nieuwe wet voor proactief terugkeerbeleid goedgekeurd. Het wetsontwerp voerde onder meer een «verplichting tot medewerking» in het terugkeerproces in, versterkte de individuele opvolging van vreemdelingen die het grondgebied moeten verlaten, verduidelijkte het begrip «onderduiken», verlengde de termijn om de aanvrager over te dragen aan de verantwoordelijke lidstaat (Dublin), breidde de lijst van bevoegde begeleiders uit en zorgde tot slot voor de wettelijke verankering van het verbod om gezinnen met minderjarige kinderen in gesloten centra vast te houden. Bron: European Migration Network Belgium, https://emnbelgium.be/news/chamber-representatives-adopts-draft-law-proactive-return-policy. <i>Verkorting opvangduur</i> Vanaf 27 juni 2024 bepaalt de datum waarop het Bevel om het grondgebied te verlaten (BGV) verstrijkt niet langer het eindpunt van steunverlening aan afgewezen asielzoekers. Voortaan eindigt hun recht op materiële opvang (of financiële steun) al bij de definitieve negatieve beslissing in de asielprocedure, met een uitlooperperiode van dertig dagen, waarin een terugkeertraject wordt opgesteld en uitgevoerd. In bepaalde gevallen kunnen begunstigden nog verlenging van hun recht aanvragen.

Land	Ontwikkeling
	Bron: Federale Overheidsdienst Justitie, https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2024/03/14/2024002914/staatsblad. <i>Financiële bijdrage aan opvang</i> Vanaf 1 juli 2024 is de bijdrageplicht voor asielzoekers met beroeps- of andere inkomsten die materiële hulp krijgen gewijzigd. Fedasil heeft per 1 juli 2024 ook de bevoegdheid om inkomstgegevens van asielzoekers die in de opvang verblijven te controleren en het recht om de bijdrage in de materiële hulp rechtstreeks van de asielzoekers terug te vorderen. Bron: Federale Overheidsdienst Justitie, https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2024/05/25/2024006110/staatsblad.
Frankrijk	<i>Richtlijnen voor het hervestigingsbeleid voor 2024</i> In een instructie van de verschillende Ministers aan de prefecten van de Franse departementen van 23 mei 2024 worden de hervestigingstoezeggingen van Frankrijk uiteengezet. Doel is om in de periode 2024–2025 6.000 vluchtelingen te hervestigen, waarvan 2.000 in 2024 vanwege de organisatie van de Olympische en Paralympische Spelen. De asielzoekers zullen worden verspreid over het hele land met uitzondering van de regio Parijs. Bron: Ministère de l'intérieur et des outre-mer, D00_20240523_IOMV2412207J (interieur.gouv.fr).
Duitsland	<i>Recent aangekondigd pakket maatregelen</i> De Duitse regering heeft op 29 augustus 2024 een aantal maatregelen aangekondigd ten aanzien van asielmigratie. Deze maatregelen zijn nog niet in beleids- of wetsvoorstellen uitgewerkt. Het gaat om de volgende voornemens: ○ Het Bundesamt für Migration und Flüchtlinge krijgt de bevoegdheid om biometrische data te gebruiken om de identiteit van asielzoekers vast te stellen. ○ Asielzoekers die volgens het Dublinverdrag onder de verantwoordelijkheid van andere EU-lidstaten vallen en voor wie de lidstaat in kwestie al heeft ingestemd met het overnameverzoek, worden uitgesloten van het verder ontvangen van uitkeringen. ○ Statushouders die zonder dwingende reden – zoals de begrafenis van naaste familieleden – naar hun land van herkomst reizen, verliezen hun vluchtelingenstatus of subsidiaire beschermingsstatus. ○ Er wordt een taskforce opgezet op federaal en deelstaatniveau om bureaucratische en juridische hindernissen weg te nemen, met het doel om meer asielzoekers die al geregistreerd staan in een andere EU-lidstaat terug te laten keren naar de verantwoordelijke lidstaat. Bron: Die Bundesregierung, https://www.bundesregierung.de/breg-en/news/security-package-of-federal-government-2305010 <i>Betaalpas voor asielzoekers</i> In Duitsland kunnen asielzoekers via een betaalkaart betalingen doen in plaats van met contant geld. Om een uniform kader te creëren voor de invoering van zo'n betaalkaart in de zestien deelstaten, heeft de Duitse regering op 1 maart 2024 een wijziging van de wet op de uitkeringen aan asielzoekers aangenomen. De wet is op 16 mei 2024 van kracht geworden. De betaalkaart is nu expliciet opgenomen als een vorm van uitkering. Tegelijkertijd is het gebruik ervan uitgebreid, dit betekent dat alle vluchtelingen – ongeacht de manier waarop ze gehuisvest zijn – de uitkeringen waar ze recht op hebben nu via de betaalkaart kunnen ontvangen. Hoe invulling aan de kaart wordt gegeven, is een zaak van de verschillende deelstaten. Bron: Die Bundesregierung, https://www.bundesregierung.de/breg-en/news/payment-card-refugees-2264566.
Zweden	<i>Kwetsbare vrouwen, meisjes en LHBTI-personen krijgen voorrang in Zweeds hervestigingsprogramma</i> In mei 2024 heeft Zweedse Ministerie van Justitie het migratieagentschap op de hoogte gesteld van de verdeling van de 900 vluchtelingen die naar verwachting en conform het quota in 2024 een verblijfsvergunning zullen krijgen. Kwetsbare vrouwen, meisjes (minderjarige vrouwen) en LHBTI-personen krijgen voorrang. Er worden vijftig plaatsen gereserveerd voor noodgevallen, en er wordt speciale aandacht besteed aan het integratiepotentieel van de vluchtelingen. Bron: Regeringskansliet, https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/05/fordelningen-av-2024-ars-kvotflyktingar/.